

CURIERUL ROMANU

Se aboneadsa la aqueastă foile la Redac-
taic la libreriei naționale, a D-lui A. Da-
niilopolu, ulitsa Coltsei; — la Judecătore, la
DD. Secretari și DD. Profesori.

Pretul abonamentului pe un an 65 le.
Pe săptăluni 35.
Aqueastă fotică este de două ori pe septembrie,
Luna și Ioca.

GAZETTA

Politicâ, Comercialâ si Litterarâ

Annul XX. N° 7.

Bucuresci

Luni 26. Ianuarie 1843

UNIVERSUL.

Această foaie s'a încheput de trei ani de D. Sărăculescu și Profesorul Cenîlăie, și și-a dus prin stăruințele sale cu destulă demnitate, în care tot dăună s'a recunoscut eruditia clasicea a Redactorului său. Astăzi într-o altă patruație amănăști se arată România într-un format mai mare de ceea ce îndoit și prin litteratură celele adeverări române. Astăzi între redactorii săi cunoaștem și pe DD. Lazăranta și Maiorescu. Eram datorii să o sălăștăm dela prima dată său pînă în prezent, sănse mai așteptam să altă dată său ca să ne punem mai bine ai vedeau materia. Din celele coprinse în aceste doar patru, ne bucurăm că cu izbelicitatea închepură și se încărca vîrbașii al căror talent și eruditie sunt cunoscute. și daca foile patru se vorbi și fi o scholă pentru Nație, Universul va fi o adeverărată scholă, daca este de asemenea din cei mai demnă de a lor missiune în corpul profesorilor. Se cunoscă serviciile și ce fețe Nației așteptă doar vîrbașii din urmă, și daca jucătoarea de astăzi lăzești având lăzdat ne adeverăata calitate a naționalității în ceea ce se attinge despre literatură, sănsem datorii DD-ului Maiorescu și Lazăranta. Prin Univers astăzi scholă Dumnealor nu se va trezini niciună între patru păredî în cîndi-va elevă, schola le va fi România întrărăgă și elevă tot izbelicul cititor. Cătăra și de dorit a vedea între o zî în capătă tăcuitor foildor patru într-o vîrbașă.

ваці къ асеменеа щиінде ші зел , кари съші
кыпозекъ адебърата мисиіне , ка нін контри-
бхія півдікъ съ сърбаскъ лот півдікъл.

D. marele Voron N. Българу тай інзес-
трю дара поастръ ъпкъ к'о фабрікъ. Пе
льпгъ чеа de постав че о ашъзъ к'я атъла
кіелуле, пуссе актъ ін челле діпъ земъ
ін тішкare ші фабріка de лукмінърі de Stea-
ріпъ. Limnedea materie; куръдіа ші елеган-
ца ачестор лукмінърі егаль по ачелор de Bi-
ена. Ші к'я тоатъ скимпетса materie че este
ін апнул ачеста, se adduse предул ачестор лук-
мінърі ла паіру леі пуніца ін к'єт ну тай
пот ціне конкуренцъ челле adduse de din
афаръ, ші вор гемъна вапії ін даръ. Аче-
ста в'я съ зікъ ін зілілле поастре адевърат
патріотізмъ: «съ'ші кате чіне-ва фолосуа ін
фолосуа публік.» Ші D. Българу пріп ін-
въдутира ші купошінделе залле ачест дістмъ
а лякат а серві църеі залле пріп адевърате ші
реале фолосае. Пе лъпгъ ачесте доъ фабріче
се препаръ а тай stabілі ші алте треі de кор-
доване ші алте овжеете de пріма нечеситате
пентр к'яре по tot апнул est atъла syme din
даръ, к'япърънд фіе-каре партікулаг тай
скимпъ ші нефолосиндтсе пічі уп пътінтеанъ.
D. Българу пт ворвеще пт декламъ тілт па-
тріотізмъ, Dymnemalui фаче » ші neste курънд
ну ва фіромън съ п'я simicъ. Am феріу дара
кънд тоді проприетарії 'л ар имітá, ші фіе-каре
дунъ інвесніріле търімуті съ'ші ар' фаче локу

industriei пентру објектеле de пріма нечесітate. D. България експлоатъндші пъмінтигile in folosul публіктулі ші ал съв in челле материале, se пуне in посідіе ші in in snike a folosi ші in челле морале, intinde тъпа ку үнерositate ші үпінделор ші little ratsrej: ку алъ оккасіе se vor descompensi үнерositetdile залле in партea litterelor, ші пінъ unde ю este dorinda a інкврація и a рекомпенса піще лукрър ку adesvrat litterare ші ку adesvrat рошьре.

G A L A II 15/27 Ianvarie.

Комерчиял nostrъ лъпчезеџе щи in ачесте
зиде nefъкъндусе пічі о операадие н'авем то
insemна.

La Бъръла сънт tot asemenea търгувци — Ашентът ун виitorи юай бун.

Бинері ші Сътебътъ ам авыт зіле de пріму-
васъ. Fiind termometru la 2 ші 3 grade des-
cătura пылєй; чеі маі de mirare інкъ къ не
времеа asta ам авыт ші плоае. — Dar de Dy-
minikъ інкоаце фрігул аž кreskut gradat
цингънд іері ші astъзі пып' ла 15 mi-
grade резултат.

Сътвътъ спре Dymitrikъ с'а ѝ фъкът о пътъ-
дъчине инсемпътоаре интр'зма din челе
авте марафът а политичи поастре; с'а ѩ ф,
часорніче, западът de часорніче, инсле
вані гата, in totul ка de 100 тий лей.

Не въкърът а инцидента към тях
ате дълготрайде фикрат също азът — Димитър азъ

M A T T E A.

(Urmare.)

Ser Zákomo era nelnkrezvtor nese măstă cînd era vorba de a riskă bre-xii seckin da ceva; credut că în copilăř, mi kanabia de a se rvină cînd chinava țără a'i domină imăcinația, che mederă o făcătse foarte imuresionabilă; la vorbă, aktiv, zîsă indiferent desură toate bucuriile che pîtea să-i provoare beneficiile sale; înamorat dină astăză monedat mi dileta nte di musica, de mi avea în răs faas mi bîtea l'ot d'astă măstă în kontratimpă; bănd, măldios mi în destră de îndemnațik sură a domnii chel pîudin nese arăntul său făcăt a întreță ne o femeie chikălitoare; ne lăptă cheasta asemenea trătrulor chellog adevărate tineri din patria sa, che laj parte mai mult din natură nădîndă de cît din a omului.

Erà ka trei-zece de ani de künd tot D. Suada
da stofo mi kordelc nentru toelesta chea sneriată
a nringesei řika; ſuță tot d'atna imi dă măsu-
tele să se arate kă nu crie kădă anni eră d'atnici,
künd avea onoare să vorboasă cu fănsa, atât
che i se întânila mai adesea, mai țintăi nentru kă
nringesa se dăsa văkuoasă plăcerei de a'ă tot
Intrebă, deskoase mi glumă, plăcerei chea mai dălu-
che nentru o femeie grăeakă: mi anoi, nentru kă Ve-
negia a avut în togă timiș datine făcile mi fa-
miliare che nu sunt urin Franga de kăt nymai
urin mîcile ceteagăi, mi care în lumea noastră chea
mare s'ar nymi komeracij de ton trit.

Ітішь че еспаїкъ Інътилагоа кале addtssesse пе
D. Закомо да пічюагеле салле, mringesa Venet-
randa, la invită въ шаъзъ дългъ фънса Фъръ шта-
ть чегемоние шіл'а sforցъ, ку тоате түмделе лу-
shyse, а лтъ въ адъност sybi поставял пеггъ ал-
rondolei салле, la kontra илої ші а вінткаді че-
вема ку түrbare ші кале autorisă în desfășoarea afla-
re între patru oki a zinti neguđutor вътън de mai-
zeчі de annі ку о јупъ mringesъ че пт avea мат-
штат de чинч-зечі ші чинчі de annі.

« О съ ви ку тине пінь да налат, li zisse ea, mi rondolierii mei te vor konduche da boltă drimitalle. » Ші, мerr'und ne drim, ea ia tot întrebă desură sănătate, desură алле meseriei, desură фемеса-sa, desură фие-sa, кестіні піне de interes, de бунătate, mi mai вітрос de curiositate къчі se ціє къ дамеле din Venetia неткунду'ші зілледе фъгъ а фачче пімік, н'ар' аюа фъгъ'ndolaці пімік че съ штіо seara амангілор кай амічілор лог, дака н'шіар' фачче de dimineаць о коллекціе de апекдоте май шахт сај маі пухін кошідаљені.

Ser Snada, mai țărtășă mai țărtășă mai țărtășă
cestivnī 'll resunse pă amă ne fădă, mi se tărbu-
tă cănd nringesa attinse capitolul desnre mari-
tașcul pitor al fiile-sel. « Matea, ll zicea ea-
sare a'd ițkutăcia ka sъ resunză, e chea mai fru-
moasă persoană din lume; cătă sъ filii foarte ūe-
rișe mi foarte orghodios având în copilăș amă
de nașkut. Toată ceteata vorbea de dъnsa mi e
vorba numai de nobilădă ei aer mi de distinktele
maniere. Țăpă, Ser Snada, nentră che pă'mi vor-
benii de dъnsa ka altă dătă? Mi se pare că ai

bre o mixnire, mi m'au urinde къ e centrul Mattea; кърч de къде-ори ѝ проникнъ пътеше локти-
теzi surincheana ka ти om che съфферъ. Ta съ де-
dem, ta съ недем; suntem'i. Eз sunt amika ба-
миллиоarei dymitalle, въвек не Mattea din teză
inima, e фина-тъа; тъ mândresc къ дълса. 'Ми'
шъре foarte тъкъ съ възъ къ ea e ти objet ne-
dymneatâ de kontrarietate, nu made bine mi dy-
neata ций къ езъ am mi dreptul de a o mixnra.
Nu къмна на фи авънд нre ти amorea? nu къмна
баче назъръ mi нr военре а дъя не въз-
Кеко?

D. Suada, кътвя тоате ачелде interrogatii и
чес mi mai terribilă sufferingu, se încheie resu-
tros a se скъпа de дънселе; тъй Venerand,
singurd атъ мirosta тутi sekret, инченъ ка къде-
дъл а se лта meget дълъ hrada sa, mi bieta
de mi se terminasse in destyl desire чеса че zise:
аканд тъкъ о јустъ inkredere in bъnъtatea uring-
sei, mi mai vintos наъкънду i mi лті a vorbi ка чи
Venegianu че era, адикъ май ка о гтракъ, se deter-
минирал конфесъ спомета измънчавији съвет.

« Vai strălușită eștelează (chiarissima) zisne
ел туңд оңтіз de tabak imaginar din demarta sa
tabakiere, in adævър фиен-теа іні addуче дұрса
че ну о почи аскынде. Sinioria voastră үшін foarte
біне къ Mattea este іні о етате кът съ күресте а
ал чева ші ну да пынғане.

— Фъръндоалъ, Фъръндоалъ, е де не о чисто
ничоате де палът, решуваше кримпеса, кът чеа въ
фърмоазъ талдие ченоате с'о айвъ о фемес; е КУ-
гатъ тадлія тоа. Кът тоате ачестеа н'аре мал тъзатъ

— въ фъктори пінъ актъ doi 'шаш търтвр-
ит sinigrї fanta — Міжлокул інтерврій лор ин-
магазие аш Post окее dealашъ фъктуъ de ieї
тошій. In aceastъ імпресіонре требуе съ тър-
твртврим, къ Гъвернул ші таї къ seamъ пер-
воана D-сале Пъркълавуал доведеше локві-
орілор de Galad кът se пот тикреде in sinig-
rangia че лі кізъшулакще.

**Ksierya de Konstantinopolе n'ay sosit de
юъ посте акът — Nerremit din asurimea
вънтузъї.**

КАМБИЛЕ.

На термине 3 аук.

— Biela ʌei 9 21: 22 — Triest 6: 20 —
Marsilia 3 27: 28 — Londra 96: 20.

(Дунъреа.)

U N G A R I A.

De la dietă foarte interesant. Spre deosebită mai lăimede skopul și tendința opoziției din Ungharia, desfășurată din 7 noiembrie în 14 Ian. prensemptiv, că ea sporește intensitatea viine și săgețile victoriale naționale mariare, și deodată trei atenții foarte grele la dezvoltarea și independența: adică primăvara revoluției naționalităților în sensul Unghariei; primăvara Kroației și a Slavoniei și așa se pare a lor ce o cală, în carea să nu poată să rămână de o totale desființare; apoi răsprea cu orice cheie a celor patru districte transilvane în contra boinghei dietei transilvane, carea și în acampanie trecează protestase asupra silei că i s'ar face, în urmă și totala întregime a Transilvaniei cu Ungharia. — Pești Hirlap, organul zilei, că zioa din 14 Ianuarie fusă de o mare însemnatate în casa deputaților, pentru că după ce Lásd. Kovács deputatul comit. Peșteri vorbi 1 1/2 ore în caza parlamentului transilvan, toate partidele se uniră la un protest că adică acheloeau trebuie să se răspundă de către noii shchi.

Де ачі інколо спре а ктпояще пінъ ін кът
оносідія інлътүръ огі' че maskъ dela фада sa,
се чөре ка зыне адүчем aminte, ктм пainte
пұмай кү пудіні anі тоате алте националітъді
ера asirүrate, къ лінвза лор famіliaғъ ші
бісерічеaskъ ва fi крұдатъ in тоатъ прі-

кака пуміть ва ѿ konsekventъ ші d'reantъ, ін кът дакъ е ворба de prefaceri radikale, тъиетоare ші іn вісерічі, ва претинде таі ъп-
тыл ші skoaterea лімбей latine din вісерічіле
р. католіче.

— Мълдї se spriară cînd читъ ачесте
щирї în gazetele de Ungraria, însъ фъръ пічі
о прічинъ віпе-кувінтатъ. Nu se кувіне а не
яді ку једеката. Не сърві ш. а. пічі în o
suntъ de ani пісі всі deda ку алъ лімбъ în
бісерікъ, дела каке ші акума фыг, къ атът
май віртос алмінтеа. —

— La Buda se întâmpnă de curând o ne-norocire de un cîne turbat măslină pe mai multe ca 20 de persoane, care astăzi se află toate sănătoși și docorească. Acum î se de prilejul dascalului Lădîca arăta la o școală învecinată și încă cu fanta, că metoda sănătății de a vindeca pe cei turbați, despre care arătea să și scrie pro și contra, merită într-adevăr a fi recunoscută și primită în deosebite, ori că este de lăptădat pentru totdeauna. Această dascălă se află astăzi în Buda și încă ciemat de guvernă sprijină a cerca toate mijloacurile de sănătate căci ne-norocidă.

(Gaz. din Trans.)

Къвінтул реєлгі Frangeї ла дескі- дерга Камерендор

на 28 Дечем. текст.

Domnilor Païrî shi domnilor Denstagi, Sunt ferice reaſlăndit-mă în mîjloca lui domneavoastră, că nu mai am și năvăgă de realele ce sătunetea vizcatorilor și fără să apere patria noastră. Franța le-a suſferit că în cadrul la care nu s'au putut urta fără o profundă mișcare. Nicăi o dată în asemenea criză nu a ordonat împrejurii și libertatea transacțiilor n'aș fi fost astăzi de general mandat să caute ca actul. Zeul ne desecat să hrănească și privată și stată komunitate noastră sfordură. Comergătoarea noastră! mulțumim președintelui sănătatea activității, foarte putină a fost sănătatea de criză ce s'a simțit în alte State. Ne apropioniem de capătul acestor încercări. Ceream și a înțelesătatea sfordorile populațiilor și abundante la secerișuri ready să prețindem

de naș-sure-zech anii, și aceasta o face cără mai
skysabîlă, cără ne-lărgă toate astea cănd o fi
mă o fi, ea e sănătatea oconîlă ce nu poate avea o
judecată serioasă. Mai mult desvoltarea de tim-
ură și a frumuseței salte cără neanțarat să îi dea
oarecare neastănuitor de a se mărită.

— Vai! adăugă Ser Zakoșo. Sinioria noastră țrie că de admirat e fiile-mea, nu numai de toți căci o cunoște, și ținătă mi de toți căci încearcă ne dinaintea boala noastră. Ea țrie că cei mai eleganți și cei mai avuți siniori stați ore întregi înaintea ținării, prefăcându-se că vorbesc între dinușii săi că cărăbușită nechipera, sună a aruncă dese căutările astură canto-rușii unde se află ea și se zice că este sănătoasă. Mulțumim vîn de mă căutările stătoare că să aibă naștere de aici adresă căutările voastre, și că kari sunt mai în-deosebită căutările tot dățina căutările ceva, și căkă căutările o perioadă de ciorani de căutările; astfel mi se întâmplă căutările tot dățina. Siniora Loredana, soția mea, că în adevarat e o femeie deosebită și veche de toate, și crescută ne-așeasă să fie coșindă că pînă înăuntru amă de bune, în căutările pînă o dată sănătoasă năvăză căutările o fiile atât de rezervație, atât de discretă și atât de onestă; toată ceteata arătăcea-o căutările.

— Fără îndoială, resunțe urăriște, e că ne-
putind să avea cîineva o pyrtare mai convenabilă
de cătă a ei, mi așziam vorbindușe ieră la o seră-
tă că Matea este una din cele mai frumoase
persoane din Venetia și că frumusețea îi reunește
urință în aer de nobilitate și de tăndrie că o des-
tinție din toate eraușe sădăcă și o făcă să se

— Е път адеърат, не Christ, адеърат! генетъ Ser Zакомо кът ун тои медалниколик. Е о ёсть че пічі о датъ пъ'ші, а нердът тимпъл а'ші фачче тоедета кът тоате nimізгіле, лткіт че се ктвіне пт-маі damelor de каітате; tot d'агна ктгтаъ ші bine пентенать dizі de dimineadъ, ші atът de вѣндъ, atът de ragionabілъ, In кът пічі ун fir de пър ну ese din Імлаетітра коадедор залде тоатъ zioa; економасть, laborioасть, ші дұлache ка о кодумбъ, neresиtпzънд пічі о датъ snre a se abatte dela стпннеге; sілendgioасть, ші este ун mirакол, fiind fata тъсел; In fine e ун diamant, ун адеърат тесаіт. Ачі пъ е кокетъria, н'a нердът'o кокетъgia, къчі ea пічі пъ se тіta да admiratorii sъї, ба пічі да оamenii onestі че ве-nia съ ктннеге in болта твя пектът пічі да цън-гъй че se ггънъdea in nrar snre a se тіta да дънса. Нt e юг, sъ zicі o ворбъ, пічі neastъм-път de a fi търитатъ, къчі ea цrie къ аге да Mantova ун върват иренарат че n'а проеантъ de кът о ворбъ snre a beni sъї факъ күте. Хеi бine! ку тоате астea, eatъ къ, de ierі, ші Фъръ a da de цrie nimulхi 'ia пlesnit in кап пентръ унла не каге пічі пъ күтеz а'а охмі.

— Pentru cine? nanariamondu! strigă Veneranda; nu cunosc de resprekă său de onoare să împlinească așezat într-o casă de vîzerele dimitaiale? nu cunosc de urcătoare să lăsa de băiat riebos din boala; nu cunosc de dove să înamorat fiicea dimitaiale?

— Ba și mai rău de săt tot se moare. Esența-

ga boastră, a cărei imagină, rezunse Ser Zamomo, trebându-se pe frunte; de un părță, de un ido-
latrie, de Tirkha Abxa!

— Чие е ачел Авгъл? intrebă prințesa.

— Este, răspunse Zatomo, un avut fabrikant de acelde frumoase stofe de mătase de Persia, dăsăsite că atât și că arăint, că se fac mi în instala Srio, și căre Eșteleengel boastre îl plăce a de aflare în magazia mea.

— Un tîrk! strigă Veneranda, panariamă! În
adevără e foarte deosebită, și nu cîșt ce să zic
despre aceasta. Înamorată de un tîrk! o Snada!
asta nu se poate; e vre un mister achi. Cătăne-
ță mine, am fost, în gara mea, trimisă de amo-
rata chelăză mai frumosă și mai frumoasă dintre ei
și n' am avut de cătă să te astuia log. O! m' am
recomandat numai lui Dumnezeu din etatea în ca-
re frumusețea m'ă ține în nețicol, și care tot
dăună m'ă preserbat. Înțelesă să cîșt totuști
stămanii sunt încinări la țăncigăla-krăcea, și că
acei ai niște băiere său năște lăpîndă prin care
tu îl crești se deosebă de adevaratul Dumne-
zeu și se aruncă în brațele log. Fii sărată
despre ceea ce îmi zici.

— Nu e amă că asta e un lucru neașteptat, una din acelele informații care nu s'a întâlnită de către nimeni de către mine? zisese D. Snada. O să fie astăzi de frumos să mă întâlnesc cu cineva!

— Фъръндоиаълъ, фъръндоиаълъ, адъоргъ нрингеса, este de че съ se mire чинева и съ se mix-neаскъ въ adeвътъ. Тъnsъ te întrebъ, към а нутръ съ се фактъ, фирмекъ, аста

traxa чел вън ши sigritatea. Мъ ferivesk de aceasta din превът къ domnuscastrъ.

Прият темеи не конкурсъла domniei boastre ка съ addук in капът мариле лукърър пъблече каги, intinzънд in tot rіratъла напидитатеа ши фачилитета компюпикаджълор, катъ съ des-къзъ піще пъое sorgingi de prosperitate. In ачелла'шъ тимпъ кънд тіжлоачеле de ajeus вор урмъ de a se пуне in лукърър in ачеастъ fante фрутиферъ, пои вом вегиа тоди, ку о скрупулоасъ економие, да вънта узъ ал венитълъ пъблак ши амъ inkredingare къ венитълъ вор аккопері spesela in вънтулъ ordinare ал Statulъ che въ ва fi инфъдеша фъръ инчетаре.

Un project de lege spesiala ві se va propune spre a skъdea предулъ sarii ши a унтурата skrisorilor in тънка компативълъ къ starea чеа вънъ a finandelor noastre.

Nіще projecte de lege astura instruцией пъбличе, азупра рециталъ inkisorilor, азупра тарифелор noastre de ватъ s'а ши унпънъ делівераджълор domniei boastre. Але projecte ві se вор инфъдеша азупра тулор съзете importantе, таи віртос азупра вънчурлор пъбличе, азупра рециталъ инотечелор, азупра тундилор de pietate (monts-de-pieté), азупра аппликацией каселор de економие да піще пъое аммелюгажи in kondigia класелор лукърътоаре. Este stasila mea dorindъ ka G-вернула течъ съ лукъре, din превът къ конкурсъла domniei boastre, spre a desvolat in ачелла'шъ тимпъ moralitatea ши ferichirea пополаджълор.

Rezadile телле къ тоате Путериле strzine tmъ даш inkredereea къ пачеа лутъ este as-сигуратъ. Spes къ прогреселе чівілізацией ценегае se вор импіні pretutindinі in inboire intre G-верне ши Пополі фъръ а se префаче ordinea interioare ши вънле реладілъ intre Statulъ.

Resbeallula чівіл a тутрътат ferichirea Ельведі-еї. G-вернула течъ s'a юделлес къ G-вернеле Енглитеи, Австрие, Пруси, ши Руси, spre a offeri ачеастъ попол венчъ ши амік о тіжлочіре віне воитоаре. Ельведія ва ректно-щре, кръз, къ respektul drertrilor тутулор ши manginerea basilor Konfederaciei еаветіче

singre пот аї assigurá kondigile dtravile алле ferichirei ши sigritatei che Европа а воит аї garantí priп traktate.

(G-вернула течъ in unire къ ал reçinei Британіе-чей-Мари, a adontat піще тънтуе че s'пре a ajeus spre a restabilí in fine reladile noastre комерчiale ne дъртулъ дела Плата.

Капъл іллюстр че юделлес ши glorios a komandat in Алжерия a dorit a se пуне in re-panos din лукърърале салле. Amъ inkredingat sprea извітълъ течъ fiш Duka d'Aumale мареа ши діффічіла іnsъrçinare de a г-верна ачеастъ пътніт францез. Імъ плаче а куаета къ, s'пре dіrekcia г-вернула течъ ши тълдумітъ кураціялъ лаборios ал ценегае armate che юл юнкунциръ, відланда лутъ ши devotamentul вор assigurá пачеа, вънла administratie ши prosperitatea stabilitmentulъ nostru.

Domnulor, къ кът 'naintezъ in віадъ къ атъта konsakrt къ devotament servidulъ Фран-діе, vererii despre interestriale eї, demnitъ-дій ши ferichirei eї, tot che Dумнеzevъ 'm' a dat ши 'm' mai konservъ ъпкъ din aktivitate ши din tute. In тіжлокъл тутрътълъ фръ-мінтате de пассіоніле інспіче ши оање, o кон-вікдіе тъ іnsъffledеше ши тъ stsgine; кон-вікдія mea este къ poi possedъm in monarchia konstituzionalъ, in unirea marilor puteri алле Statulъ, тіжлоачеле assigurate de a течче песте тоате педічеле, de a тълдумітъ тоате интереселе тогале ши materiile алле скунпей noastre патрі. S'пanginem къ firmitate, ду-пъ шартъ ordinea socialъ ши тоате kondigile салле. S'п гарантим къ kredingъ, ду-пъ шартъ, лібертъділе пъбліче ши тоате desvoltъріле лор. Bom transmitte intactъ, ценегаџілор че вор вені дунъ poi, denositul че пі s'a inkredingat, ши еале ne вор віне-къвітъ къ амъл іntemperat ши амъл апърат edificiul la adъностъл къргула еале вор течі ferichite ши лібереге.

С В И Т И С А.

XIV.

Despre Ortografie.

Октипъндтне ъпкъ tot despre forma вор-ведор, венітъла ворвугрі.

1. Тоатъ пріма persoanъ in тоди timpi ши пумерії are formъ saш ſinalul (ă) derigoare: рогъ, рогъ-te, рогътъ, рогътъ-te, тълътъ, тълътъ-te, ши прип урмаре:

I. Luntai, ругай, ворвій, скрісеі, фъкуй тај пт

II. Luntai, ругай, ворвій, скрісеі, фъкуй.

Мълді скрів дунъ тіпъл saш форма II; уні din пеципінгъ граматікаль ши алдіl din sistemy, spre a readdyche tіпъл ал чел antik latin saш ал чел modernъ italiан: Унілъ първое mea вънъ афу тај лоцік saш тај radionewl tіпъл лімвей Бісерічей, тънълъ pentru къ are харэк-теристика (ă) de пріма persoanъ; ал doilea къ ругай еї, perfekt se konfondъ къ ругай тъ имперфект; ал треilea къ ши пропундія рогътъ не фаче a префери ne ругай din ругай; a патрълса pentru къ е ун тіпъл конза-крат de атъду секолі de върваді че se веде къ аж авт ши мінте ши еррдигіе, ши in fine къ лішва къ форма (ă) ал пріма persoanъ, in цепега, desine тај регулатъ.

2. A doa persoanъ a вервілор in тоди timpi ши пумерії are тіпъл saш форма (ă) кум:

Році, ругаді, ругай, ругаді, ругаші, руга-ръді, ругасеші, ругасеръді.

Ечепдіе.

Пріма конжугаціе да імператів singulaр, ши къді-ва вервіл пе регуладі пт ал форма (ă) кум:

Роагъ тъ, фъ тъ, дъ тъ, вино тъ, etc.

3. A трея persoanъ a presentul indikativ, de пріма конжугаціе are форма ă (ă) ёie singulaр, ёie патрал: кум ел аръ, еї аръ, ел къпъ, еї къпъ, ел ѡоакъ, еї ѡоакъ. Desine тіпълін коа вънъ ун фел de neoloçismъ se intrудисse intre скріторі пт ціл кум ши se інчене a se distinge ши ла пріма конж-угаціе ка ши ла a doa ши a трея; скріind:

Ел аръ ши еї аръ, (пічі in каї аръ) ел ѡоакъ ши еї ѡокъ (пічі in каї ѡокъ) ел къпъ ши еї къпъ.

Ачеастъ formъ е къ тоате вічіоазъ, in кон-тра лімвей кум se ворвеше in цепега, in кон-тра лімвей Бісерічей че singulъ ne поате импъкъ ши a ne adduce ne тоди romanії a скріе o лімбъ; in кон-тра огіцінії лімвей in

— Uite asta tmъ e къ пеутишъ а о ѹ. Нъмат, de e ве in fermek ne фіи-тіса, еї кръз къ почів аккуса desire ачеаста ne ун маре infamъ, пуміт Timotej, ун грек склавон че e in serbigiаl аче-сті тік ши каге віне adesea къ dъnsa in kasa mea spre a serbi de internret intre dъnsa ши mi-не; къчі ачеши тахометані аж ун кан de fer, mi de чіпчі annі de кънд Автъ tot віне in Vene-гия nt vorbeneші ши кецинеце de кът in zioa d'пътъкъ. N'a амъліт ne фіе-тіса pіn arzire, къчі se ашеазъ intr'up колдъ ши пт зіче пічі юкай o ворвъ ка o пеатръ; пічі кт окі, къчі пт se зіче пічі de кум да dъnsa ка кум пічі n'ar' ведеа-о. Катъ dar, in adesea, кум o remarkъ ши Ечелен-дія noastrъ ши кум am къдато ши еї, тъ ёie ве о каге тутрънанатръл in ачеаст amor; къчі din тоди oameni de каге Matea este inkonukratъ, a-чел влестемат e чел din урмъла каге o fatъ in-целлелантъ ши p'udentъ ка dъnsa ar' fi птут съ къдате. Se зіче къ e ун om фітрос; къчі p'entru mine, mie mi se nare foarte уртъ къ аче окі mari de къдате ши къ barba аіа атнгъ ши neartrъ.

— Skumulg течъ domnъ, intruunse p'indesa, e пт о фермектюторіе ачі. Ai skumulg ве о юдел-леджере intre фіе діміталле ши ачел грек Timo-tej?

— Fъкъндоаля. Ел e ачел de лімбъt, in кът vorbeneші ши къ Tisbe, къдатна фемей телле, ши adresъ ши adesea vorba кътре фіе-тіса, zicuпd піще nіmіk'ї, піще asin'ї, че ar' fi фъкъt'o съ-казче, de i ле ar' fi skumulg adula, тънъ, din nartea al Timotej de п'їmua foarte воюасъ; eram in

п'їmua de a krede тънъкъ къ era inamoratъ de грек, ши фіind къ ел e in om de nіmіk, ne m'хn-серъл кът алъ аіа. Va! чеа че i'sa іnt'пшллат e ши мај тъ!

— Ши de унде юї къ фіе діміталле eіnamo-ратъ de Түкъ яр nt de Грек?

— 'Mі a п'їs'o тъпстї ea az' dimineadъ. Fe-meeea mea, възънд'о къ se tot toneце, къ desine tristъ, теланко-дікъ ши distractъ, li benisse in min-те къ na fi поате dorinda de a se тъптиа кага ачеастъ t'rrment, ши ne determinasserъm s'п add-чете ne peditoru ei фъръ тъ ѿ spuпem nіmіk. Az' dimineadъ, ea ben' de тъ іm'въкъшъ къ ун aer аша de drereros ши къ o фадъ аша de паллідъ, in кът кръзъ a'i adduce п'їчеге, anptuпdъt' de beniroa вітоаре a лутъ Keko. Тънъ in лок de a se вінчіа, dette din кан intr'up кіп че тъпти пе союза mea, ne каге, катъ s'o сп'ї, къ este кам-пте, ши trakteazъ кътре o datъ ne фіе sa foarte sev'er. «Че e asta? o intrebъ ea; astfel resuпde чіпчіa p'rintelstї тъ? — N'am resuпde nіmіk, zisse kopilla. — Ai фъкъt ши мај тъ, zisse тұма, ai агътат disuпce кътре воинга п'їmua тъ.

— Че воингъ? intrebъ Matea. — Voinga къ о съ ieї ne Keko, resuпde фемеа mea; къчі ѹї чіпчі къ o тъ ѿ фіе върват ши еї nu вор тъ ѿ тъ кътре кътре de кампічіt' кум фак фетеле din zioa de astъzї, каге mor de dorinda de a se тъптиа, ши каге, spre a jukâ ne p'edioasele, фак ne bietu'a mire a'ші nerde m'їde n'їn піще fantasi ши smor'ї de tot фелтъ. De кънд-ва ai de-venit foarte bizarre ши foarte nest'f'feritъ; eat' тъ

o ши тъ etc. etc.» Ечеденца воастъ юї пеате imagină tot че zisse союза mea; are o лімбъ destul de brabъ in ruxъl. Пінь in чедле din урмъ фъкъ a nerde нациенда kopilla че їl zisse къ та aet foar-te кътезатор; «Афъл къ Keko ну ва fi пічі o datъ соудъ течъ, п'єntry къ ѯl урмъ, ши п'єntry къ am disuosat desire inima mea.» Atupci Loredana къді int're mare minie ши їl фъкъ тъl de ammening'ї. Тънъ еї o аллінаj zikъnd'ї къ тъ кътре кътре кътре фавог фіе noastrъ юї disuosasse, inima, кум o zіche ea, ши o s'forgaj de a n'їl s'їnpe. О лукъ къ вінеде spre a o фачче тъ ворвъкъ, тънъ фт in demert. «E sekretul течъ, zіche ea; ѹї чіпчі о datъ s'їl ia' de соудъ ne ачелла че кътре, ши m'ам determinat s'їl s'їf'fer in mine, тънъ ѯl вор тъ вінчіе ши nu вор fi пічі o datъ a алтъ.» La ачеастъ vorbeneші mea se ammenise ши мај тұат, їl іnt'пшл кътре къ e inamoratъ de ачел de nіmіk авентуриe de Timotej, лакіевл тутъ Түкъ, ши їl zisse atyten neroziї in кътре m'їnia eї фъкъ тај тұат de кътре атагае mea къ вінеде ши вінада kopilla strig' ск-лъnd'ї кътре воинга п'їmua тъ.» Toate ammening'їde діміталле тъпти nebolesitoare; вор тъb' tot d'ахна ne ачелла че іnt'пшл mea 'ші'l a ал-лес, ши фіind къ воисці тъ ѿ ѹї чіпчі п'їmua, афъл'а; este Автъ.» La ачеастъ ea юї askunse фада in фъкънанатръл in тъптиде salle ши іnt'пшл тъ п'їmua. Femeea mea se гънезі la d'п'їnsa mi'l dette o палть.

— N'a фъкъt віне! strig' п'їmuesa.

— Fъкъnдоаля, Ечеленцъ, n'a фъкъt віне. Ашà кънд юї веніt in sine'mi din ачел фад

